



ประกาศกรมอนามัย

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์

พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐

ด้วยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลาง และมาตรา ๑๔ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมายไปรับฟังความคิดเห็น โดยต้องประกาศวิธีการรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบข้อ ๖ แห่งแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย เพื่อให้กระบวนการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมอนามัย จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กฎหมายที่จะเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ คือ พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามคิวอาร์โค้ดท้ายประกาศนี้

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการรับฟังความคิดเห็น

- (๑) พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย หรือบุคลากรด้านสาธารณสุข
- (๒) ผู้ประกอบการ
- (๓) ประชาชนทั่วไป

๑.๓ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

กรมอนามัย ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องผ่านแบบสอบถามความคิดเห็น บนเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย www.law.go.th ในหัวข้อ “การรับฟังความเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของพ.ร.บ.นมผง ๒๕๖๐” สำหรับประชาชนทั่วไป พนักงานเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรด้านสาธารณสุข และผู้ประกอบการ

๑.๔ ระยะเวลาในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

ตั้งแต่วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๑.๕ รอบระยะเวลา...

๑.๕ รอบระยะเวลาในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งนี้ เป็นการประเมินผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ ตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของการมีกฎหมาย

กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก โดยมีประเด็นสำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. เพื่อควบคุมแนวทางการส่งเสริมการตลาดของอาหารสำหรับทารก อาหารเสริมสำหรับทารกและอาหารสำหรับเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานสากล (Control the promotion marketing of food for infant and young child)

๒. เพื่อสร้างความมั่นใจว่าหากมีความจำเป็นต้องใช้ผลิตภัณฑ์อาหารทารกและเด็กเล็ก ครอบครัวจะได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเพียงพอ (ensuring)

๓. เพื่อปกป้องสิทธิและสุขภาพของทารกและเด็กเล็กให้ได้รับอาหารที่ดีที่สุด (Consumer protection for infant and young child) คือ นมแม่

๒.๒ มาตรการสำคัญของกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา ดังนี้

๒.๒.๑ มาตรการควบคุมการส่งเสริมการตลาด

(๑) ควบคุมการส่งเสริมในการตลาดสาธารณะ คือ การควบคุมการส่งเสริมการขายที่ในปัจจุบันมีวิธีการทางการตลาดอยู่มากมาย เช่น การแจกคุกกี้ส่วนลด ขยายพวง การแจกของขวัญของสมนาคุณ หรือให้สิทธิใจในการซื้อสินค้า การแจกตัวอย่างสินค้าที่เจาะกลุ่มแม่ที่มีลูกในวัยทารกและเด็กเล็ก

(๒) ควบคุมการส่งเสริมการตลาดในสถานพยาบาล คือ การควบคุม ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือ ผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารก หรืออาหารสำหรับเด็กเล็ก หรือตัวแทน ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ การบริจาคมอาหารสำหรับทารกหรืออาหารสำหรับเด็กเล็ก และการสนับสนุนในการจัดประชุมอบรม หรือสัมมนาด้านวิชาการเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกหรือเด็กเล็กแก่บุคลากรด้านสาธารณสุข

๒.๒.๒ กลไกในการดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่

(๑) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ชื่อว่า “คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก” เพื่อทำหน้าที่ กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาระบบในการเฝ้าระวังควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษา แนะนำ ร่วมมือ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) มีการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรุงเทพมหานครและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั่วประเทศ ในการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ ตรวจสอบ สอดส่อง และเฝ้าระวังทั้งเชิงรุกและเชิงรับเพื่อป้องกัน การละเมิดตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๒.๓ การกำหนดบทลงโทษ

การกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายฉบับนี้ มี ๒ สถาน คือ การปรับ และจำคุก ซึ่งโทษปรับมีตั้งแต่ปรับหนึ่งแสนบาท ถึงสามแสนบาท และปรับรายวัน โดยส่วนใหญ่เป็นบทลงโทษสำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย

๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

๒.๓.๑ ทารกและเด็กเล็กได้รับการปกป้องสิทธิและสุขภาพ ให้ได้รับอาหารที่ดีและเหมาะสมที่สุด ผ่านการปกป้องแม่และครอบครัวให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

๒.๓.๒ ควบคุมไม่ให้มีการโฆษณาเกินจริง และช่วยให้การโฆษณาและส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กลดลง เพื่อช่วยให้แม่มีโอกาสเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำเร็จมากยิ่งขึ้น

๒.๓.๓ หญิงตั้งครรภ์ แม่และครอบครัวที่มีลูกเป็นทารกและเด็กเล็ก รวมถึงประชาชน ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เหมาะสม และเพียงพอ ประกอบการตัดสินใจในกรณีเลือกใช้ผลิตภัณฑ์อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

๒.๔ ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย สถิติการดำเนินคดี และการลงโทษตามกฎหมาย

๒.๔.๑ ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย จากการบังคับใช้กฎหมายที่ผ่านมาพบปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย โดยสามารถสรุปประเด็นโดยสังเขปได้ ดังนี้

(๑) การให้ความสำคัญจากกระด้นนโยบาย การดำเนินงานขับเคลื่อนกฎหมายฉบับนี้ ยังไม่ได้รับความสำคัญจากผู้บริหารและผู้กำหนดนโยบายของหน่วยงานมากเท่าที่ควร ทำให้งบประมาณเพื่อดำเนินการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติฯ ในแต่ละปีมีอย่างจำกัด ไม่สามารถดำเนินการขับเคลื่อนได้เต็มประสิทธิภาพ

(๒) ช่องว่างจากตัวบทของกฎหมาย ในกฎหมายฉบับนี้ ยังไม่มีการกำหนดนิยามคำว่า “อาหารสำหรับเด็กเล็ก” ส่งผลให้ในบางมาตราไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

(๓) แนวทางการตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมไปอย่างมาก จากการเข้าถึงตัวบุคคลแบบ offline เปลี่ยนผ่านไปในรูปแบบ online จึงทำให้พบการส่งเสริมการตลาดนมผงอย่างแพร่หลายในช่องทาง online เช่น เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน และแพลตฟอร์มต่างๆ

(๔) พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานกฎหมายนี้ พื้นฐานส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการที่ปฏิบัติงานด้านส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งเป็นงานด้านวิชาการ ไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในงานกฎหมาย จึงทำให้ไม่มีความมั่นใจและไม่กล้าบังคับใช้กฎหมาย อีกทั้งยังไม่เท่าทันกลยุทธ์การตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงจำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่มากเกินไป ไม่ได้ช่วยให้การดำเนินงานบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ เพราะพนักงานเจ้าหน้าที่จำนวนมากยังขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่

๒.๔.๒ สถิติการดำเนินคดี และการลงโทษตามกฎหมาย

จากข้อมูลสถานการณ์การเฝ้าระวังเชิงรุกโดยกรมอนามัย และข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนและดำเนินการเปรียบเทียบปรับตามกฎหมาย ตั้งแต่ ปีพ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๗) พบว่าการแจ้งการกระทำความผิด ทั้งหมด ๗๒ เรื่อง รายละเอียด ดังนี้

- เปรียบเทียบคดี จำนวน ๓๗ เรื่อง โดยจำนวนเงินที่เปรียบเทียบคดี จำนวนรวม ๑๐,๓๑๒,๕๐๐.- บาท (เงินค่าปรับทั้งหมดนำเสนอเป็นรายได้แผ่นดินตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง)

- ยุติการดำเนินคดี จำนวน ๒๒ เรื่อง
- ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน จำนวน ๑ เรื่อง
- ขาดอายุความ จำนวน ๑๒ เรื่อง

ทั้งนี้ เมื่อได้รับแจ้งการกระทำความผิด ผู้รับผิดชอบจะรวบรวมเอกสารหลักฐาน และดำเนินการส่งเรื่องเข้าสู่คณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมหลักฐานเพื่อประกอบการชี้มูลความผิดตามพระราชบัญญัติฯ โดยบางเรื่องที่ได้รับแจ้งการกระทำความผิด เมื่อผ่านการตรวจสอบและชี้มูลความผิดแล้ว พบว่ามีการกระทำความผิดมากกว่า ๑ กระทั่ง ทำให้จำนวนเรื่องในการดำเนินการเพิ่มขึ้นจากจำนวนเรื่องที่ได้รับแจ้งการกระทำความผิด จำนวน ๗๒ เรื่อง เป็น ๗๕ เรื่อง ซึ่งการกระทำความผิดที่ได้รับแจ้งส่วนใหญ่ เป็นการกระทำความผิดในช่องทางออนไลน์ และผู้กระทำความผิดมากกว่าร้อยละ ๘๐ เป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ ทั้งผู้ผลิตและผู้จำหน่าย ทั้งนี้ สามารถจำแนกฐานความผิดรายมาตราในพระราชบัญญัติฯ รายละเอียด ดังนี้

- มาตรา ๑๕ จำนวน ๘ เรื่อง
- มาตรา ๑๘ (๑) จำนวน ๕๔ เรื่อง
- มาตรา ๑๘ (๑) และ (๔) จำนวน ๗ เรื่อง
- มาตรา ๑๘ (๓) และ (๔) จำนวน ๑ เรื่อง
- มาตรา ๒๑ จำนวน ๓ เรื่อง
- มาตรา ๒๓ จำนวน ๒ เรื่อง

๓. กฎที่เกี่ยวข้องตามคิวอาร์โค้ดและเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗



(นางอัมพร เบญจพลพิทักษ์)
อธิบดีกรมอนามัย

เอกสารแนบท้ายประกาศกรมอนามัย
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. ดาวันโหลดเอกสารพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในพระราชบัญญัติฯ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด



https://drive.google.com/drive/folders/1Cq3pUj_87aVoEnYGHEr10klHInm-5UOL?usp=sharing

๒. กฎหมายลำดับรอง

- ๑) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๔
- ๒) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๓) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๔) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ตามประเพณีหรือธรรมเนียมจรรยาแก่บุคลากรด้านสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๕) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การทำลายหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับเอกสารสื่อโฆษณา หรือสิ่งอื่นใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัด พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๖) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการบริจาคอาหารสำหรับทารกหรืออาหารสำหรับเด็กเล็กที่มีวัตถุประสงค์พิเศษและการบริจาคในกรณีจำเป็น แก่หน่วยบริการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๑

๗) ประกาศ...

๗) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข รายละเอียด การจัดทำข้อมูลและช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารก พ.ศ. ๒๕๖๑

๘) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุน องค์การวิชาชีพด้านสาธารณสุข และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพแม่และเด็ก ในการจัดประชุม อบรม หรือสัมมนาด้านวิชาการเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารก อาหารสำหรับเด็กเล็ก หรืออาหาร เสริมสำหรับทารก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

๙) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ประกอบการ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกอาหารสำหรับเด็กเล็ก หรืออาหารเสริมสำหรับทารก แก่บุคลากร ด้านสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๑

๑๐) ประกาศคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารก และเด็กเล็ก เรื่อง หลักเกณฑ์การเปรียบเทียบ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕